

Zagreb, 3. studenoga 2021.

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Alarmantni podaci o primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Hrvatskoj

OBITELJSKIH LIJEČNIKA I GINEKOLOGA JE SVAKIM DANOM SVE MANJE I SVE SU STARIJI

Zadnjih 25 godina Hrvatska bilježi stalni pad broja zaposlenih liječnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (PZZ) te se omjer liječnika u primarnoj i sekundarnoj zdravstvenoj zaštiti povećao na 1:3. Neulaganje u PZZ, od kojeg se očekuje da zbrine 80% zdravstvenih potreba hrvatskih građana kako bi se rasteretio skuplji bolnički sustav, dovelo je do neracionalnosti u zdravstvu, manje dostupnosti zdravstvenih usluga građanima kao i lošijih ishoda liječenja.

Izmjene Zakona o zdravstvenoj zaštiti trebaju ići u smjeru osiguravanja boljih uvjeta rada liječnicima u PZZ, jer su upravo uvjeti rada glavni razlog odlaska mladih liječnika iz Hrvatske. Primarna zdravstvena zaštita troši mali dio proračuna HZZO-a i uz manja, dodatna ulaganja u ovaj dio zdravstva, građani bi, kao i sam zdravstveni sustav, ostvarili najveće koristi. Ovo su glavni naglasci s danas održanog sastanka predstavnika Hrvatske liječničke komore, Ministarstva zdravstva i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, čija su glavna tema bili stanje u obiteljskoj medicini i ginekologiji u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (PZZ) te moguća rješenja za budućnost ove razine pružanja zdravstvene skrbi.

U ime HLK-a na sastanku su sudjelovali zamjenica predsjednika Komore, Vikica Krolo, predsjednica Povjerenstva za primarnu zdravstvenu zaštitu HLK-a, Ines Balint, članica Povjerenstva za PZZ HLK-a Mirjana Semenić Rutko, predstavnica Ministarstva zdravstva - ravnateljica Uprave za PZZ MiZ-a Danica Kramarić, dok su iz HZZO-a sudjelovali Dubravka Pezelj Duliba, rukovoditeljica Službe za ugovaranje zdravstvene zaštite i Tatjana Bekić iz Službe za ugovaranje.

Alarmantni podaci: sve manji broj liječnika obiteljske medicine

Podaci iz Digitalnog demografskog atlasa hrvatskog liječništva o broju i dobnoj strukturi liječnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti su sve alarmantniji. Liječnika je sve manje, a udio liječnika starijih od 60 godina je svaki dan sve veći.

U Hrvatskoj, u odnosu na planiranu mrežu HZZO-a, nedostaje 207 liječnika obiteljske medicine tj. toliki je zbroj ugovorenih timova bez stalno zaposlenog liječnika - nositelja tima i mjesta gdje uopće nisu ugovoreni timovi. Uz postojeći manjak obiteljskih liječnika

zabrinjavajuće je i što su oni prosječno stari 52 godine, a čak njih 33% je starije od 60 godina. Među njima su i 184 liječnika obiteljske medicine koji su stariji od 65 godina te su navršili godine za odlazak u mirovinu.

U ovom razdoblju pandemije, kako pokazuje godišnji izvještaj HZZO-a za 2020. godinu, upravo su liječnici obiteljske i opće medicine imali rast broja kontakata s pacijentima. Ovakva situacija u kojoj istovremeno raste broj kontakata s pacijentima, a pada broj liječnika u PZZ-u, opstaje na pojačanom radu i entuzijazmu liječnika, što je dugoročno neodrživo.

Nedostaje 31% ginekoloških timova u PZZ-u

Situacija je jednako loša i s ginekolozima u PZZ-u kod kojih u odnosu na planiranu mrežu HZZO-a nedostaje čak 31% ginekologa tj. njih 104. Naime, 46 timova nema stalno zaposlenog ginekologa (nositelj tima), a 58 timova uopće nije ugovoreno. Jedan primarni ginekolog prosječno skrbi o 5.500 pacijentica, što znači da najmanje 250.000 žena nema odabranog ginekologa u primarnoj zdravstvenoj skrbi u javnom zdravstvu. Ginekolozi su u PZZ-u, s 54 godine, prosječno čak i nešto stariji od specijalista obiteljske medicine. Njih 69 je starije od 60 godina, a 21 ginekolog u ovoj skupini ispunjava i uvjete za starosnu mirovinu. Promatrano prema županijama, najteža situacija je u Brodsko-posavskoj, Bjelovarsko-bilogorskoj i Ličko-senjskoj županiji.

Prijedlozi Hrvatske liječničke komore za moguća rješenja

Liječnice Krolo i Balint su u ime HLK-a istaknule cijeli niz prijedloga mogućih rješenja ove goruće kadrovske krize u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Nužno je povećati broj liječnika što bi rezultiralo smanjenjem prosječnog broja pacijenata po liječniku te raspisati, sukladno Nacionalnom planu specijalizacija 2020.-2024., nove specijalizacije iz obiteljske medicine, ginekologije i pedijatrije za PZZ. Zdravstveni timovi na ovoj razini zdravstvene zaštite su preopterećeni administracijom, što je moguće riješiti ili administrativnim rasterećenjem ili uvođenjem administratora u timove. Sa stručne strane, prijedlozi rješenja za povećanje kvalitete i učinkovitosti u PZZ-u se odnose na ujednačavanje smjernica za dijagnostiku i terapiju, praćenje ishoda liječenja, omogućavanje prikaza svih postupaka u radu i poticanje provođenja preventivnih programa.